

УДК 338.48

Хорунженко В.Є.
студент гр. МТЕ-112м
Національний університет «Запорізька політехніка»
м. Запоріжжя, Україна
наук. кер. – к.е.н., доцент Мамотенко Д.Ю.

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИННОГО ТУРИЗМУ В ЧИЛІ

Вже достатньо тривалий час винний туризм, як явище залишався «Європо центричним», як з наукової, так і з практичної точки зору. Більшість досліджень вивчали досвід саме європейських держав, а туроператори організовують подорожі до класичних виноробних країн. Проте, на глобальному рівні з'являються такі країни як Чилі – що успішно впроваджують інноваційні проекти та технології розвитку, реалізують держані програми ребрендингу та кластерні ініціативи і виходять на перші місця в рейтингах розвитку винного туризму. Їх досвід часто залишається малодоступним для вивчення [1]. Серед туроператорів організація винних турів до Чилі також є проблемою, не лише через війну та проблематичність виїзду з території України, а ще й через відсутність масового платоспроможного попиту, адже такі тури досить дорогі для українців, а й через відсутність детальної інформації, представленості у міжнародних проектах. Тому вивчення сучасного стану та структури винного туризму Чилі є досить важливим та актуальним.

Вивченню винного туризму в Чилі присвячені праці власне чилійських, а також європейських та американських вчених: Канело Дж., Хойман Д., Хантер-Джонс П., Кунц М., Нейш С., Торрес Дж., Баррера Дж., Картерс С. У більшості з них дана комплексна характеристика сектору в останні роки, спираючись на статистичні дані та опитування серед туристів. Особлива увага в дослідженнях останнього десятиріччя приділена сталому розвитку. Золнокі Г., Тафель М., Стелтер А., Рідофф Н., Нільсон К. розглядають сталий розвиток світового винного туризму, включаючи досвід Чилі, в той час як Фігуероа Е. та Ротароа Е. розглядали питання в рамках країни. Вивченням кластеризації чилійської економіки, зокрема формуванню винного кластеру присвячені публікації Джуліані Е., Белла М., Фелзенштейна К., та Дінса К. Особлива роль винного туризму при формуванні кластеру розглянута Віссером Е. Досвід країни, незважаючи на різницю у ресурсному забезпеченні, може бути актуальним і для України. В першу чергу в площині реалізації урядових та приватних ініціатив, інновацій, проектів та програм, розбудови кластерів.

Кожну годину у світі випивають 520 келихів чилійського вина [2].

Наявність чилійського вина у більшості країн світу та його відносна дешевизна, створює передумови для розвитку винного туризму – головний принцип якого – куштувати вино в місці його створення. Впізнаваність бренду, доступність та популярність у широкого кола споживачів гарантують стабільний потік винних туристів. Туризм є сферою активного зростання для Чилі. У 2020 році Чилі відвідало приблизно 6,5 мільйонів міжнародних туристів. Прямий внесок туризму у ВВП оцінювався як 3,3%, а у зайнятість – 4,4%. У 2021 році кількість іноземних туристів зросла до 9,3 млн. чоловік. У зв'язку з пандемією COVID-19, туристична індустрія зазнала значних обмежень і змін, проте динаміка 2022 цілком позитивна [2]. Ресурсами винного туризму в Чилі є: виноградники (екскурсії, прогулянки); вино (дегустації, відвідування енотек); діючі виноробні підприємства (виготовлення вина, як за традиційною технологією, інновації); історичні виноробні підприємства та підвали; спеціалізовані музеї; події (винні фестивалі, виставки, аукціони, професійні конкурси, конференції).

Специфіка чилійського винного туризму – нетипова сезонність. У європоцентричному енотуризмі збір врожаю, а з ним і пік попиту на винні тури традиційно припадає на кінець літа – осінь. У Південній півкулі збір врожаю триває з лютого по квітень (в деяких регіонах також в січні). Якщо для туристів з Бразилії та Аргентини це є звичним, то для європейського, північноамериканського та азійського туристичних ринків це може стати нагодою пролонгувати сезон винного туризму або взагалі позбутися сезонності. У Чилі традиційно переважають іноземні винні туристи (65%), що пов'язано з експортно орієнтованою винною промисловістю та власне стратегією розвитку винного туризму. Аналогічне чи близьке співвідношення можна спостерігати лише в Португалії та Італії.

Подальший розвиток винного туризму в Чилі є перспективним, оскільки має чітко окреслені вектори розвитку відповідно до Національної стратегії, а також відповідає провідним світовим трендам розвитку винного туризму. Отже, серед перспективних напрямків: поєднання винного та подієвого (івенттуризму), розширення турпропозиції виноробних господарств, покращення туристичної

інфраструктури, навчальний туризм, як для професіоналів (виноградарів, виноробів, дегустаторів, сомельє та ін.) так і для аматорів, розширення присутності в мережі Інтернет: створення спеціалізованих сайтів, представлення в соціальних мережах, реклама та ін. , залучення інвестицій, особливо з Китаю , що на сьогодні є найбільшим імпортером чилійського вина, потужним інвестором світову виноробну сферу та перспективним туристичним ринком, розвиток кластеру та інших організаційних ініціатив, розширення «винного краудфандингу», що набув популярності в Чилі.

Література:

1. Басюк Д.І. Науково-теоретичні основи розвитку винного туризму. *Географія та туризм: науковий збірник*. 2012. Вип. 19, С. 28–37.
2. Винна країна – Чилі. URL: <https://www.trekkingchile.com/en/chileinfo/wineries-chile/> (дата звернення: 21.10.2023 р.).
3. Винний та гастрономічний туризм: глобальні тренди та локальні практики: монографія; за наук. ред. Д.І. Басюк. Вінниця : ПП «ТД «Едельвейс і К», 2017. 318 с.